

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «КРЕАТИВНА ЕКОНОМІКА»

Рівень вищої освіти
Освітньо-професійна програма

Загальний обсяг
Тривалість викладання

Обсяг навчальних занять
у т.ч. аудиторні заняття
лекції
практичні
Мова викладання

Другий (магістерський)
усі ОПП ФЕФ, окрім ОПП
«Журналістика,
медіакомунікації та PR»
4 кредити ЄКТС
2-й семестр,
3-4 чверті 2025-2026 н.р.
120 год.
3 год/тиждень
2 години
1 години
українська

Кафедра, що викладає: туризму та економіки підприємства

Сторінка курсу в СДО НТУ «ДП»:
<https://do.nmu.org.ua/course/view.php?id=7409>

Консультації: за окремим розкладом, погодженим зі здобувачами вищої освіти

Онлайн-консультації: Microsoft Teams – команда «Креативна економіка»

Інформація про викладача:

Бессонова Анна Володимирівна,
Ph.D., доцент кафедри туризму та економіки
підприємства

Персональна сторінка:
<https://ep.nmu.org.ua/ua/teachers/Besonova.php>

E-mail:
bessonova.a.v@nmu.one

1. АНОТАЦІЯ ДО КУРСУ

Дисципліна «Креативна економіка» належить до переліку вибіркових навчальних дисциплін, яка пропонується для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти для усіх ОПП фінансово-економічного факультету, окрім ОПП «Журналістика, медіакомунікації та PR».

Дисципліна «Креативна економіка» спрямована на вивчення теоретичних засад та практичних інструментів формування і розвитку економіки, що ґрунтується на використанні творчого та інтелектуального потенціалу суспільства. У межах курсу розглядаються сучасні концепції та моделі креативної економіки, механізми комерціалізації творчих ідей, вплив цифрових технологій на розвиток інноваційних індустрій, а також роль креативних кластерів і стартапів у забезпеченні конкурентоспроможності економіки.

Цей курс побудовано на засадах студентоцентрованого підходу (Student-Centered Approach), який розглядає здобувача вищої освіти як суб'єкта з власними унікальними інтересами, потребами і досвідом, спроможного бути самостійним і відповідальним учасником освітнього процесу.

2. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Мета дисципліни – сформувати у здобувачів систему знань і практичних навичок щодо закономірностей розвитку креативної економіки, механізмів використання інтелектуального та творчого потенціалу в економічних процесах, а також здатності застосовувати інноваційні інструменти для розвитку бізнесу, територій і суспільства в умовах цифровізації та глобалізації.

Завдання курсу:

- аналізувати рівень креативності регіону;
- використовувати сучасні методи формування команди;
- володіти інструментарієм прийняття управлінських рішень, що передбачає необхідність урахування внутрішнього потенціалу фахівця;
- здійснювати контроль виконання та професійно використовувати методи стимулюючої оцінки результатів творчої діяльності;
- інформаційно та документально забезпечувати процес креативного управління;
- застосовувати методики генерації нових знань;
- адаптувати традиційні методи управління підприємством до вимог креативної організації;
- визначати внутрішні бар'єри, що перешкоджають проявленню творчого потенціалу людини;
- застосовувати методи активізації творчого мислення;
- складати схеми прийняття рішень в інноваційному процесі;
- оцінювати результати творчої діяльності організації;
- застосовувати методи управління креативністю.

3. РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Реалізація поставлених завдань дозволяє забезпечити наступні дисциплінарні результати навчання:

- обирати ефективні методи управління економічною діяльністю, обґрунтовувати пропоновані рішення на основі релевантних даних та наукових і прикладних досліджень;
- приймати ефективні рішення за невизначених умов і вимог, що потребують застосування нових підходів, методів та інструментарію соціально-економічних досліджень;
- визначати тренд конкурентоспроможності розвитку підприємства, обґрунтовувати параметри напрямків інноваційного розвитку, опрацьовувати економічні характеристики альтернативних шляхів їх реалізації;
- адаптувати традиційні методи управління підприємством до вимог креативної організації.

4. СТРУКТУРА КУРСУ

Лекції

Тема 1. Концептуальні засади креативної економіки

- 1.1. Роль креативної економіки в сучасному бізнес-середовищі.
- 1.2. Креативний клас як «ядро» креативної економіки.
- 1.3. Особливості сучасного розвитку креативних індустрій.

Тема 2. Особливості формування креативної економіки в Україні та закордоном

- 2.1. Формування креативного суспільства як передумова розвитку креативної економіки.
- 2.2. Університет як основа розвитку креативної економіки.
- 2.3. Особливості розвитку креативної економіки.

Тема 3. Захист права інтелектуальної власності в креативній економіці

- 3.1. Поняття та види конфіденційної інформації.
- 3.2. Джерела розповсюдження конфіденційної інформації та шляхи її захисту на підприємствах
- 3.3. Нормативно-правове забезпечення захисту конфіденційної інформації та інтелектуальної власності.

Тема 4. Креативне управління як основа побудови креативної економіки

- 4.1. Сутність і місце креативного менеджменту в креативному суспільстві
- 4.2. Мета, завдання і функції креативного управління
- 4.3. Модель креативності «чотирьох Р»

Тема 5. Типи і процеси людського мислення

- 5.1. Типи мислення
- 5.2. Теорії мислення

- 5.3. Методи та прийоми пізнання
- 5.4. Створення ефективного мислення

Тема 6. Формування креативної особистості

- 6.1. Сутність творчості та особистості. Творчий потенціал особистості.
- 6.2. Креативні бар'єри та шляхи їх подолання. Риси креативної особистості. Етапи креативного процесу.
- 6.3. Форми виявлення, розвитку і використання творчого потенціалу.

Тема 7. Представник менеджменту креативного типу

- 7.1. Роль представників менеджменту в умовах сучасного підприємства
- 7.2. Характеристика представника менеджменту креативного типу
- 7.3. Моделі лідерства

Тема 8. Формування креативного середовища в організації

- 8.1. Процес активізації творчої діяльності
- 8.2. Організація робочого середовища в креативній організації.
- 8.3. Корпоративна культура як елемент формування креативного середовища.

Тема 9. Інтегральний інтелект як об'єкт управління

- 9.1. Типи інтелекту. Формування інтегрального інтелекту.
- 9.2. Принципи формування інтегрального інтелекту, поняття «інтегративності».
- 9.3. Методи оцінки інтегративності.

Тема 10. Командоутворення в креативній економіці

- 10.1. Підходи до розуміння терміну «команда». Принципи формування креативної команди.
- 10.2. Стратегії постановки цілей в командоутворенні.
- 10.3. Техніки організації групової роботи в команді.

Тема 11. Мотивація особистостей креативного типу

- 11.1. Мотиваційний механізм в інноваційній діяльності.
- 11.2. Творчий підхід керівника до мотивації співробітників.
- 11.3. Типи мотивації креативних особистостей.

ПРАКТИЧНІ ЗАНЯТТЯ

Тема 1. Концептуальні засади креативної економіки.

Тема 2. Особливості формування креативної економіки в Україні та за кордоном.

Тема 3. Захист права інтелектуальної власності в креативній економіці.

Тема 4. Креативне управління як основа побудови креативної економіки.

Тема 5. Типи і процеси мислення.

- Тема 6. Формування креативної особистості.
 Тема 7. Представник менеджменту креативного типу..
 Тема 8. Формування креативного середовища в організації.
 Тема 9. Інтегральний інтелект як об'єкт управління.
 Тема 10. Командоутворення в креативній економіці.
 Тема 11. Мотивація особистостей креативного типу.

Інформація для здобувачів заочної форми навчання. На сайті НТУ «ДП» розміщено графік навчального процесу. Протягом року передбачено заняття з викладачем відповідно до розкладу: 6 год. лекційних занять, 4 год. практичних занять, решту годин здобувач опановує самостійно. Під час сесії здобувачі виконують практичні завдання, контрольні роботи. Умови завдань розміщено на сторінці курсу на платформі Moodle та в Microsoft 365. Форма контролю – диференційований залік.

5. ТЕХНІЧНЕ ОБЛАДНАННЯ ТА/АБО ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

На навчальних заняттях здобувачі повинні мати: гаджети з можливістю підключення до Інтернету; перевірений доступ до застосунків Microsoft Office: Teams, Moodle; інстальований на ПК та /або мобільних гаджетах пакет програм Microsoft Office (Word, Excel, Power Point); активований акаунт університетської пошти на Office365.

6. СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ ТА ВИМОГИ

Оцінювання досягнень здобувачів здійснюється за допомогою прозорих процедур, що ґрунтуються на об'єктивних критеріях відповідно до Положення університету «Про оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти», <http://surl.li/bgrpuz>. Досягнутий рівень компетентностей відносно очікуваних, що ідентифікований під час контрольних заходів, відображає реальний результат навчання здобувачів за дисципліною.

6.1. Шкали

Оцінювання навчальних досягнень здобувачів НТУ «ДП» здійснюється за рейтинговою (100-бальною) та інституційною шкалами. Остання необхідна (за офіційною відсутністю національної шкали) для конвертації (переведення) оцінок мобільних здобувачів.

Шкали оцінювання навчальних досягнень здобувачів НТУ «ДП»

Рейтингова	Інституційна
90-100	відмінно / Excellent
74-89	добре / Good
60-73	задовільно / Satisfactory
0-59	незадовільно / Fail

Кредити навчальної дисципліни зараховуються, якщо здобувач отримав підсумкову оцінку не менше 60-ти балів. Нижча оцінка вважається академічною заборгованістю, що підлягає ліквідації відповідно до Положення про організацію освітнього процесу НТУ «ДП».

6.2. Засоби та процедури

Здобувачі вищої освіти можуть отримати підсумкову оцінку з навчальної дисципліни на підставі поточного оцінювання знань за умови, якщо набрана кількість балів з поточного контролю та самостійної роботи складатиме не менше 60 балів.

Поточна успішність складається з успішності за 2 контрольні роботи (кожна контрольна робота оцінюється максимально по 10 балів, разом 20 балів), оцінок за роботу на практичних заняттях (оцінюється 12 занять, участь у одному занятті максимально може принести здобувачу вищої освіти 5 балів, максимально здобувач може отримати 60 балів) та оцінок за виконання самостійної роботи у вигляді 2 презентацій, які захищаються на практичних заняттях (1 презентація оцінюється максимально в 10 балів, разом 20 балів). Отримані бали за контрольні роботи, практичні заняття та виконання самостійної роботи (індивідуального завдання) додаються і є підсумковою оцінкою за вивчення навчальної дисципліни. Максимально за поточною успішністю здобувач може набрати 100 балів.

Підсумкове оцінювання (якщо здобувач вищої освіти набрав менше 60 балів та/або прагне поліпшити оцінку)	Визначення сумарного результату поточних контролів. У випадку коли здобувач отримав менше 60 балів та/або прагне поліпшити оцінку – складається залік у вигляді комплексної контрольної роботи, яка містить 20 тестів (вірна відповідь 1,5 бал) та 2 питання теоретичного спрямування, кожне з яких оцінюється по 35 балів за умови повного розкриття тематичного спрямування. Максимальна кількість балів за екзамен: 100 балів
Практичні заняття	Практичні заняття, де відпрацьовуються навички критичного мислення та аналізу, комплексного вирішення проблем, з використанням індивідуального та креативного підходу. Відбувається вирішення практичних завдань у вигляді тестів, задач і ситуаційних завдань. Максимально оцінюються у 60 балів (12 занять × 5 балів/заняття).
Самостійна робота (індивідуальне завдання)	Кожен здобувач повинен підготувати презентації, які необхідно захистити на практичних заняттях. Максимально оцінюється в 20 балів (2 презентації × 10 балів).
Контрольні заходи	Максимально оцінюються у 20 балів (2 контрольні роботи × 10 балів).

6.3. Критерії

6.3.1. Критерії оцінювання *практичного заняття*:

Кожне практичне завдання оцінюється шляхом вирішення тестових завдань, або участю в обговореннях дискусійних питань або розв'язком ситуаційних

задач.

Тестові завдання складаються з 10 тестів, де є одна правильна відповідь. За умови вірного вирішення тестового завдання здобувач отримує 0,5 балів. Максимальна кількість набраних балів за тестові завдання – 5 балів.

Задачі містять розрахункові завдання, за вирішення яких здобувач отримує 5 балів, причому:

5 балів: отримано правильні відповіді (згідно з еталоном), використано формули з поясненням змісту окремих її складових, зазначено одиниці виміру, зроблено змістовні висновки.

4-3 бали: отримано правильні відповіді з незначними неточностями згідно з еталоном, відсутні формула та/або пояснення змісту окремих складових, або не зазначено одиниці виміру, зроблено висновки.

2-1 бали: отримано неправильні відповіді, не використано формули з поясненням змісту окремих її складових та/або не зазначено одиниці виміру, не зроблено висновки.

Участь у дискусіях та ситуаційних завданнях максимально оцінюється в 5 балів, причому:

5 балів: здобувач висловлює всю інформацію чітко, точно. Всі аргументи були доречними, вагомими, логічно сформовані. Кожна думка була добре підтверджена відповідними фактами або прикладами.

4 бали: здобувач висловлює більшість інформації чітко, точно. Більшість аргументів були доречними, вагомими. Кожна думка була підтверджена відповідними фактами або прикладами.

3 бали: здобувач висловлює більшість інформації чітко, проте інформація була не ретельно підібраною. Аргументи були доречними. Кожна думка була підтверджена відповідними фактами або прикладами, проте актуальність деяких з них була сумнівною.

2 бали: здобувач не орієнтується в темі, аргументи не наводить, думки не підтверджуються відповідними фактами або прикладами.

1 бал: небажання брати участь в дискусії, відсутність достатніх знань про предмет обговорення.

6.3.2 Критерії оцінювання *самостійної роботи*

Оцінювання самостійної роботи відбувається через захист презентації на практичних заняттях, при чому:

10-9 балів: здобувач/ка демонструє повне розуміння теми; може точно відповісти на всі запитання щодо даної теми; ділиться думками з іншими учасниками групи; говорить чітко впродовж часу, використовує закінчення речення і не використовує слова помилково; застосовує відповідну лексику для аудиторії, уважно слухає одногрупників;

8-7 балів: здобувач/ка демонструє повне розуміння теми; може відповісти на всі запитання одногрупників щодо даної теми; говорить чітко, використовує

закінчення речення і не використовує слова помилково; застосовує відповідну лексику для аудиторії; уважно слухає одногрупників;

6-5 балів: здобувач/ка демонструє розуміння теми; відповідає на більшість запитань одногрупників щодо даної теми; говорить зрозуміло впродовж 75% всього часу, використовує закінчення речення і не використовує слова помилково; застосовує відповідну лексику для аудиторії; слухає одногрупників, інколи дає оцінки на основі презентації;

4-3 бали: здобувач/ка демонструє розуміння теми; відповідає на деякі запитання одногрупників щодо даної теми; говорить зрозуміло, використовує закінчені речення і інколи використовує слова помилково; застосовує відповідну лексику для аудиторії, інколи дає оцінки на основі презентації, а не інших факторів;

2-1 бали: здобувач/ка не демонструє розуміння теми; відповідає на деякі або не відповідає на запитання одногрупників щодо даної теми; говорить зрозуміло, використовує закінчені речення, але невірно трактує деякі терміни, використовує слова помилково; слухає одногрупників, уточнюючі питання не ставить.

6.3.3. Критерії оцінювання *письмової контрольної роботи*:

Контрольна робота містить: 10 тестових завдань з чотирма варіантами відповідей, правильна відповідь оцінюється у 0,5 балів та 2 відкритих питання, де правильна відповідь оцінюється в 2,5 балів, причому оцінка залежить від повноти розкриття питання; грамотної та чітко висловленої думки здобувач:

2,5 бали: високий рівень викладення теоретичної відповіді, що відповідає предмету поставленого питання, зроблено власний висновок щодо проблематики поставленого запитання.

2 бали: середній рівень викладення теоретичної відповіді, що відповідає предмету поставленого питання, зроблено власний висновок щодо проблематики поставленого запитання.

1,5 бали: наявність теоретичної відповіді, яка відповідає предмету поставленого питання, однак власна думка не висловлена, висновки не зроблено.

1 бал: наявність теоретичної відповіді, яка не відповідає предмету поставленого питання, виявлення плагіату з мережі Інтернет та/або з інших джерел, відсутність висновків.

7. ПОЛІТИКА КУРСУ

7.1. Політика щодо академічної доброчесності

Академічна доброчесність здобувачів вищої освіти є важливою умовою для опанування результатами навчання за дисципліною і отримання задовільної оцінки з поточного та підсумкового контролів. Академічна доброчесність базується на засудженні практик списування (виконання письмових робіт із залученням зовнішніх джерел інформації, крім дозволених для використання), плагіату (відтворення опублікованих текстів інших авторів без зазначення авторства), фабрикації (вигадування даних чи фактів, що використовуються в освітньому процесі). Політика щодо академічної доброчесності регламентується

«Положенням про систему запобігання та виявлення плагіату у Національному технічному університеті «Дніпровська політехніка»», <https://cutt.ly/mERLa5A>, Кодекс академічної доброчесності Національного технічного університету «Дніпровська політехніка», <https://cutt.ly/vERLfxF>. У разі порушення здобувачем вищої освіти академічної доброчесності (списування, плагіат, фабрикація), робота оцінюється незадовільно та має бути виконана повторно. При цьому викладач залишає за собою право змінити тему завдання.

7.2. Комунікаційна політика.

Здобувачі вищої освіти повинні мати активовану університетську пошту.

Обов'язком здобувача вищої освіти є перевірка поштової скриньки на Office365 та відвідування групи у Teams.

Протягом самостійної роботи обов'язком здобувача вищої освіти є робота з дистанційним курсом «Креативна економіка».

Усі письмові запитання до викладачів стосовно курсу мають надсилатися на університетську електронну пошту або в чат Teams.

7.3. Політика щодо перескладання

Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку. Перескладання відбувається із дозволу деканату за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).

7.4. Відвідування занять

З 24.02.2022 р. реалізація освітньої діяльності відбувається в умовах правового режиму воєнного стану. Наявна низка небезпек: повітряні тривоги, ризики припинення енергозабезпечення, мобільного та Інтернет-зв'язку. Згідно з наказами по університету у 2025-2026 навчальному році освітня діяльність здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти всіх форм навчання здійснюється з використанням дистанційних технологій через синхронні та асинхронні комунікації. Відвідування онлайн лекцій та практичних занять реалізується через приєднання до «команди» Microsoft Teams. Під час повітряної тривоги заняття перериваються і продовжуються лише за умов перебування учасників освітнього процесу у захищених приміщеннях. Викладачем (за технічної та безпекової можливості) здійснюється запис заняття для підтримки асинхронного формату навчання.

У випадках відсутності енергозабезпечення, мобільного та Інтернет-зв'язку викладачем забезпечується асинхронний формат навчання та комунікація зі здобувачами за допомогою каналів зв'язку, що функціонують. Про причини неможливості взяти участь в онлайн заняттях, ускладненні доступу до матеріалів на дистанційних платформах НТУ «ДП» тощо здобувач вищої освіти має повідомити викладача в особистих повідомленнях чатів Microsoft Teams, або листом на корпоративну е-пошту НТУ «ДП», або через старосту чи представника адміністрації факультету.

7.6. Бонуси.

Здобувачі вищої освіти, які приймають участь у конференціях, конкурсах, олімпіадах тощо отримують додатково 5 балів до підсумкової оцінки.

7.7. Участь в анкетуванні.

Наприкінці вивчення курсу та перед початком сесії здобувачу вищої освіти буде запропоновано анонімно заповнити електронні анкети, які дозволять оцінити дієвість застосованих методів викладання та врахувати ваші пропозиції стосовно покращення змісту навчальної дисципліни «Креативна економіка».

8. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

На лекційних заняттях використовуються інтерактивні, дослідницькі методи, дискусія, бесіда, ілюстрація, демонстрація. На практичних заняттях застосовуються методи евристичних питань, діалогового спілкування, обговорення та вирішення проблеми, аналізу ситуацій (вирішення задач, кейс-метод, метод сценаріїв, метод мозкового штурму та інші). Самостійна робота супроводжується опитуванням та підготовкою індивідуальних завдань.

9. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

1. Креативна економіка: дайджест. Вип. 62. Нац. ун-т харч. технол., Науково-техн. б-ка ; підгот. О. В. Олабоді. Київ, 2021. 41 с.
2. Воронкова А. Є. Діагностика стану підприємства: Монографія. Харків. ІНЖЕК, 2016. 447 с.
3. Ушкаренко Ю.В., Чмут А.В., Синякова К.М. Креативна економіка: сутність поняття та значення для України в умовах європейської інтеграції. *Економіка і суспільство*. 2018. Вип. 18. С. 67-72. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2018-18-10>
4. Плецан Х.В. Тайм-менеджмент. Самоменеджмент в сфері туризму. Навчально-методичний комплекс. Київ. Ліра-К. 2018. 140 с.
5. Назарова Г.В. Креативна економіка та менеджмент: навчальний посібник. Харків: ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2018. 160 с.
6. Чевганова В.Я., Введенська А.В., Заплава О.Ю. Креативна економіка: світовий досвід та уроки для України. *Економіка і суспільство*. 2018. Вип. 19. С. 680-688. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2018-19-106>
7. Свінцицька О.М., Ткачук В.О. Креативна економіка та креативні індустрії: навчальний посібник. Житомир: Державний університет «Житомирська політехніка». 2020. ISBN: 978-966-683-558-4
8. Мельник Л.Г., Ковальов Б.Л., Гриценко В.П., Сімановська А.Є., Степаненко Є.С. Креативна економіка – магістральний напрям формування соціально-орієнтованої економіки. *Вісник СумДУ. Серія «Економіка»*. 2022. Вип. 4. С. 52-60.
9. Сотнікова Ю.В. Креативна економіка в Україні: реальність чи перспектива? *Інфраструктура ринку*. 2017. Вип. 3. С. 123-127.

10. Давимука С.А., Федулова Л.І. Креативний сектор економіки: досвід та напрями розбудови : монографія. ДУ «Інститут регіональних досліджень імені М.І. Долишнього НАН України». Львів, 2017. 528 с. ISBN 978-966-02-8416-6
11. Бессонова А.В., Белобородова М.В., Захарова С.Г. Сучасні тенденції розвитку туристичних підприємств в сфері соціально-етичної відповідальності. *Development Service Industry Management*, 2024, №4 (2024), с. 19-26.
12. Bessonova A., Bieloborodova M., Bezuhla L., Kulinska A., Ashcheulova O. Personnel potential of industrial enterprises: formation and management. *Naukovyi Visnyk Natsionalnoho Hirnychoho Universytetu*. 2024, (3): 163-170. DOI: <https://doi.org/10.33271/nvngu/2024-3/163>
13. Бессонова А.В., Безугла, Л.С., Смесова В.Л. Цифрові стратегії для підвищення конкурентоспроможності закладів гостинності. *Причорноморські економічні студії*. 2024. Вип. 89. С. 224-230. DOI: <https://doi.org/10.32782/bses.89-39>